

***Ontmoet cultuur;
maak de verbinding met elkaar
en voel het geluk!***

Voorwoord

Leudal is een gemeente met circa 36.000 inwoners, dat een rijk cultureel leven met, door en voor haar inwoners heeft. De gemeente telt veel organisaties, verenigingen en initiatieven die op een of andere wijze actief zijn op het gebied van kunst en cultuur. Deze zijn van grote waarde en belang voor de lokale samenleving. De gemeente Leudal is op 1 januari 2007 ontstaan. Toch is er sinds het ontstaan van de gemeente nog geen beleidsnota verschenen, die zich richt op de grote en gevarieerde kunst- en cultuursector en de rol van de gemeente daarin.

De beleidsnota wordt het resultaat van een procesgang die ruim een jaar in beslag heeft genomen. In dit jaar zijn een startnotitie opgesteld, is een grootschalige enquête onder inwoners gehouden en hebben twee discussieavonden met het culturele veld plaatsgevonden. Ook werd het onderwerp veelvuldig besproken met vertegenwoordigers van verenigingen, instellingen, onderwijs en geïnteresseerden. Door deze interactieve werkwijze komt een beleid tot stand dat breed gedragen wordt door de gebruikers en makers van kunst en cultuur.

Met de nota wil de gemeente Leudal een klimaat scheppen dat kunst en cultuur in de gemeente ondersteunt en stimuleert. Met dit beleid kunnen we gericht sturen, maken we de spelregels helder en kunnen we beter inzetten op datgene iedereen belangrijk vindt. Dit betekent dat er een goede balans moet komen tussen het behouden van onze tradities en het vernieuwen van de kunst- en cultuursector. Ook willen we voor inwoners optimale participatiemogelijkheden aan kunst en cultuur creëren, met name voor jeugd en jongeren.

We streven daarbij naar meer zichtbaarheid van hetgeen er al gebeurt, en naar meer verbindingen, ontmoetingen en samenwerkingsverbanden binnen en buiten de cultuursector.

Waarom is een kunst- en cultuurbeleid belangrijk?

Kunst en cultuur dragen bij aan ontmoeting, verbinding en geluk en dat is waar iedere inwoner van Leudal recht op heeft. In de gemeente vinden tal van activiteiten plaats op het gebied van kunst en cultuur, waardoor de sector zorgt voor levendigheid in de dorpen en de motor is van belangrijke economische en maatschappelijke ontwikkelingen.

Door de intelligente lock down in Nederland naar aanleiding van de COVID-19 pandemie is eens te meer gebleken hoe belangrijk de kunst- en cultuursector in het algemeen en in het bijzonder in onze gemeente Leudal is. Het gemis aan kunst en culturele activiteiten gedurende een aantal maanden was voelbaar. De versoepeling van de beperkende maatregelen was dan ook een verademing voor beoefenaars en bewonderaars van kunst en cultuur. In die zucht naar activiteiten op het gebied van kunst en cultuur volgt de importantie daarvan als drager van de leefbaarheid in onze gemeente.

Daarnaast moet worden vastgesteld dat sinds het ontstaan van de fusiegemeente Leudal er sprake is van veranderende behoeften en samenstelling van onze inwoners, alsook een veranderende rol van de gemeente in de samenleving. Daarom is het van belang om vooruit te kijken en richting te geven aan de kunst- en cultuursector in onze gemeente. In het beleidsdocument wordt deze richting vastgelegd en biedt daarmee houvast aan de uitvoerders en genietters van kunst en cultuur.

In de eerder vastgestelde Startnotitie Kunst en Cultuur werden de volgende uitgangspunten gehanteerd, die de richting bepalen voor het nieuwe kunst- en cultuurbeleid:

- Verbeteren samenwerking tussen gemeente en spelers, alsook tussen spelers onderling.
- Het betrekken van jongeren.
- Het ontwikkelen van nieuwe initiatieven.
- Laagdrempelige toegang tot kunst en cultuur.

Deze leiden tot een betere bekendheid en toegankelijkheid van het aanbod bij inwoners van de gemeente, alsook een vernieuwing van het aanbod.

Procesgang beleidsnota kunst en cultuur

De route naar een gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid heeft een aantal verschillende punten aangedaan. Zoals in het voorwoord werd aangegeven is deze nota het resultaat van een interactief proces, waarbij de creatieve kracht van de gemeenschap is benut. In juli 2019 is een uitgebreide enquête opengesteld voor iedere inwoner uit Leudal. Deze enquête is door 288 personen volledig ingevuld en op de vele open vragen werden antwoorden gegeven waarmee werd meegedacht aan het toekomstige beleid. In navolging op de enquête is in november een dialoogsessie met een 40-tal culturele spelers en gebruikers gehouden. Tijdens deze sessie zijn aan de hand van stellingen tijdens een Lagerhuisdebatsetting culturele thema's besproken. Na deze sessie hebben een aantal deelnemers verzocht om een verdiepingsbijeenkomst, die in januari 2020 heeft plaatsgevonden. Ook zijn er het afgelopen jaar met individuele partijen en inwoners tal van gesprekken over het onderwerp kunst en cultuur gevoerd.

De nauwe samenwerking met spelers en deelnemers in het culturele veld heeft ertoe geleid dat er in deze beleidsnotitie een aantal andere keuzes zijn gemaakt dan eerder omschreven in de Startnotitie Kunst en Cultuur.

De belangrijkste aanbevelingen, constatering en conclusies die getrokken kunnen worden uit voorgaand proces zijn als volgt:

- Er is een behoefte aan een betere informatievoorziening, dit is een voorwaarde om de lokale cultuur te versterken en leidt tot krachtenbundeling.
- Het aanbod is meer gevarieerd en laagdrempelig geworden.
- Men wil meer zichtbaarheid en betrokkenheid van de gemeente in het kunst- en cultuurveld. Het bezoeken van activiteiten is gewenst, want het is belangrijk dat de gemeente weet wat er speelt en oprecht interesse toont.
- De gemeente heeft geen sturende rol, maar zorgt voor facilitering en morele en financiële steun. De taak van de gemeente is als makelaar van kansen.
- De gemeente moet een open en transparant beleid voeren.
- Meer samenwerking tussen spelers in het culturele veld is noodzakelijk, aangezien er krimp op individueel niveau plaatsvindt (mede door vergrijzing en tekort aan jonge aanwas), maar ook omdat men nieuwe initiatieven wil ontwikkelen.
- De gemeente zou een bijeenkomst voor alle spelers in het culturele veld moeten organiseren, zodat men elkaar kan ontmoeten. Het bij elkaar brengen van individuen leidt tot inspiratie.
- De gemeente moet zorgen voor financiële impulsen, maar samenwerking en verbinding creëert het culturele speelveld zelf.
- De financiële impulsen van de gemeente moeten meer verspreid worden: elke vorm van kunst en cultuur moet in aanmerking komen voor subsidie.
- Verenigingen en instellingen willen van elkaar weten waar ze mee bezig zijn, dit is nu onvoldoende bekend.
- Verenigingen willen bij voorkeur activiteiten in eigen dorp organiseren.
- Er is behoefte aan expositieruimtes in de gemeente, zodat kunstenaars en hun werk meer zichtbaar worden.
- Er is voldoende ruimte voor kunstenaars om zich te ontwikkelen en ontplooiën.
- Meer inzet op jeugd en jongeren is gewenst, zowel binnen als buiten de school. Het aanbod moet daarbij wel aansluiten op de vraag. Zorg door het betrekken van jongeren dat duidelijk is wat de jeugd en jongeren willen.
- Oprichting van een denktank met leden uit het culturele veld, die de gemeente gevraagd en ongevraagd advies geeft.
- Meer aandacht in Leudal voor popcultuur.
- Zorgen voor beter bereik van de gemeente Leudal in de provincie.
- Voor cultuur met een grote C is er voldoende aanbod buiten Leudal en dit is acceptabel. We moeten investeren in wat we nu al hebben, niet in wat er niet is.

Er is gebleken dat het culturele veld de rol van de gemeente als volgt ziet:

- Faciliteren: de voornaamste taak van de gemeente is het creëren van voorwaarden zodat kunst en cultuur beoefend kunnen worden.
- Stimuleren: in de gemeente kan deze rol vervuld worden door diverse organisaties, instellingen en verenigingen te stimuleren tot samenwerking en hierbij de nodige ondersteuning te bieden.
- Netwerken: culturele spelers met elkaar in gesprek laten komen, zodat samenwerking en verbinding meer vanzelfsprekend worden.

De gemeente en het culturele speelveld zorgen op deze manier samen voor vertrouwen en verantwoordelijkheid. Het zijn gelijkwaardige partners, waarbij de een niet boven de ander staat. Het opstellen van kunst- en cultuurbeleid is geen wettelijke taak van de gemeente, waardoor er geen kaders vanuit de hogere overheid worden meegegeven. Dit betekent dat de gemeente Leudal eigen keuzes kan maken, waarbij de behoeften vanuit de samenleving het uitgangspunt vormen.

Het vervolgtraject in de totstandkoming van kunst- en cultuurbeleid is het voorleggen van een aantal scenario's ter keuze aan het college en de raad. Op basis van de gemaakte keuze wordt het beleid opgesteld. Vervolgens wordt het financiële kader geschetst en de huidige subsidieregeling Cultuur aangepast.

Keuzescenario's

Het opstellen van kunst- en cultuurbeleid is onlosmakelijk verbonden aan het maken van keuzes. Dit betekent dat er ruimte kan ontstaan voor nieuwe initiatieven, maar dat er mogelijk ook zaken zijn waarvoor in de toekomst geen ruimte (meer) is.

De gesprekken met de Leudalse culturele sector hebben ertoe geleid dat er twee keuzescenario's worden voorgesteld. In het eerste scenario staan de wensen en behoeften vanuit de culturele sector voorop. Er is het afgelopen jaar een roep om vernieuwing geweest vanuit vele hoeken in het culturele veld en dit kan verwerkt worden in een geheel vernieuwend kunst- en cultuurbeleid. Het tweede scenario beschrijft de huidige manier van gemeentelijke bemoeienis in het culturele veld. Hierbij worden geen wijzigingen doorgevoerd en wordt aandacht behouden voor tradities. De scenario's zijn ingedeeld in drie thema's, te weten 'basisinfrastructuur', 'educatie en jeugd' en 'innovatie'.

Combinatiefunctionaris cultuur

Los van de keuzes die gemaakt zullen worden aangaande het kunst- en cultuurbeleid, is medio 2020 de combinatiefunctionaris cultuur (cultuurcoach) in Leudal gestart. Deze versterkt de verbinding en samenwerking tussen verschillende sectoren in onze gemeente, zoals onderwijs en cultuur. De uitvoering van de cultuurcoach is belegd bij Myouthic. De deelnemende partners, zoals het onderwijs, zorginstellingen, het AZC en kinderdagcentra, geven aan welke wensen zij hebben op het gebied van cultuur en hieraan wordt door Myouthic op een gepaste manier invulling gegeven. De coördinatie van het gehele project combinatiefuncties ligt bij Bureau Negen. Verenigingsondersteuning is een onderdeel van het traject, en komt ook ten goede aan verenigingen die zich bezighouden met kunst en cultuur.

De combinatiefunctionaris cultuur zorgt ervoor dat er ook middels deze weg meer aandacht komt voor kunst en cultuur in onze gemeente. Ook kan deze worden ingezet om uitvoering te geven aan het kunst- en cultuurbeleid. De praktische invulling hiervan is afhankelijk van het gekozen scenario.

Scenario 1: Lef, ambitie en vernieuwing

Dit scenario staat voor lef en ambitie: een nieuwe weg door het culturele landschap in Leudal. De visie van dit scenario is het verbreden en vernieuwen van het huidige culturele aanbod, waarbij een klimaat wordt gecreëerd waarin initiatief wordt beloond.

Het scenario sluit aan bij het nieuwe landelijke cultuurbeleid, dat ingaat in 2021. Uitgangspunt van dit beleid is dat cultuur van iedereen is. Met trots op het huidige aanbod wordt er meer aandacht geboden aan andere kunstvormen en nieuwe generaties. En er wordt ingezet op vernieuwing, innovatie, verbreding en toegankelijkheid. De Provincie Limburg zet in haar Beleidsprogramma Cultuur 2020-2021 ook in op het in balans houden, verbreden en vernieuwen van een sterke culturele basis-infrastructuur, die beleving en herkenning biedt aan een zo breed mogelijk publiek en kansen biedt aan nieuw talent.

Het scenario sluit tevens in hoofdlijnen aan op de wensen die naar voren zijn gekomen tijdens het lokale, interactieve proces.

Basisinfrastructuur

Kunstzinnige en culturele activiteiten

In de gemeente Leudal zijn een groot aantal culturele verenigingen en stichtingen actief, die een belangrijke bijdrage leveren aan het culturele klimaat en de leefbaarheid van Leudal. Het betreft hierbij de amateurkunstbeoefening op het gebied van muziek, toneel en zang, schutterijen, heemkunde en volksfeesten zoals carnaval en Sinterklaas. Veelal organiseren deze verenigingen en stichtingen zich in een bepaalde kern en voeren hier activiteiten uit.

Daarnaast kent onze gemeente een aantal culturele organisaties, die een belangrijke stempel drukken op de culturele infrastructuur in onze gemeente. Deze spelers zijn Stichting Kunst en Cultuur Leudal, Stichting Cultuurpodium De Bombardon en het Limburg Festival. Allen zorgen zij voor kunstzinnige en culturele activiteiten, verspreid over verschillende locaties in Leudal. Hiermee bevorderen en verrijken zij het Leudalse kunst- en culturaanbod. De toegankelijkheid voor inwoners van Leudal en daarbuiten is laagdrempelig en stimulerend en dit zorgt voor mooie ontmoetingen met kunst en cultuur en met elkaar. Een breed scala aan activiteiten op het gebied van beeldende kunst, theater, literatuur, muziek en film wordt aangeboden door deze stichtingen. Daarnaast zou vanuit de gemeente aandacht moeten worden geschonken aan andere stichtingen die kunstzinnige en culturele activiteiten organiseren. Denk als voorbeeld aan Theaterhoeve Horckerhof, Filmhuis Leudal, Stichting O'asig en OpenPoortenDag.

Het is belangrijk dat het brede aanbod van verenigingen, stichtingen en organisaties door de gemeente geborgd en gefaciliteerd blijft. De gemeente zet zich in om deze aanbieders financieel, maar ook faciliterend te ondersteunen. Hierbij zou de gemeente meer nadruk moeten leggen op de rol van ontmoeten en verbinden, door zich met name te richten op het faciliteren van activiteiten. Speciale aandacht zou moeten gaan naar aanbieders die zich richten op het bevorderen van kunst- en cultuurbeleving bij jongeren.

Kunst in de openbare ruimte

Er wordt meer aandacht geschonken aan kunst in de openbare ruimte. De kunstwerken, die op pleinen, op rotondes, in groenvoorzieningen en bij en in gebouwen staan, zijn onderdeel van onze cultuur en ons woonklimaat. Ze hebben per definitie een groot bereik en publiek. Op een nieuw op te richten digitaal cultuurplatform kan ruimte worden gecreëerd om het aanbod van kunst te presenteren, zodat voor inwoners en toeristen meer informatie beschikbaar komt over de kunstwerken.

Er wordt geen specifiek beleid gemaakt dat gericht is op de aankoop van kunst in de openbare ruimte. Wel blijft de gemeente het onderhoud van de bestaande kunstwerken uitvoeren.

Educatie en jeugd

Individuele subsidiëring cultuuronderwijs voor kinderen

Omdat elk kind vrij moet zijn in zijn of haar keuze voor cultuuronderwijs, stelt de gemeente een individuele subsidie beschikbaar. Dit houdt in dat de gemeente zich rechtstreeks richt tot de ouders/verzorgers van kinderen. Zij kiezen samen met het kind welke les op het gebied van muziek, dans, toneel, zang, letteren, media of beeldende vorming wordt gekozen. Alle kinderen in de leeftijd van 6 tot 16 jaar, wonende in de gemeente Leudal, kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de kosten van deze lessen. De lessen moeten gevolgd worden bij een docent, die wordt opgenomen in een lijst van erkende docenten die in onze gemeente lesgeven. Dit betekent bijvoorbeeld dat zij over een vakdiploma en/of aantoonbare ervaring moeten beschikken.

Cultuureducatie op school

Cultuureducatie is een belangrijk onderdeel van de integrale ontwikkeling van kinderen en heeft een plek in het onderwijs vanwege het effect op de persoonlijke vorming van kinderen. Cultuureducatie is geen schoolvak, maar een middel om ander doelen te bereiken: het is een vorm van leren. Het is van belang om het aanbod van cultuureducatie goed in beeld te brengen. Scholen moeten weten wat de mogelijkheden zijn, maar ook is het belangrijk dat zij duidelijk aangeven wat hun behoefte is.

In de gemeente Leudal is de inzet op het gebied van cultuureducatie versnipperd. Er wordt deels gebruik gemaakt van de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (lees hieronder een toelichting op dit Rijksprogramma), er worden interne en bovenschoolse cultuurcoördinatoren ingezet en op een aantal scholen zijn vakdocenten werkzaam. De school bepaalt zelf welk belang het hecht aan cultuureducatie en dit betekent dat niet iedere leerling in Leudal hetzelfde aanbod aan cultuureducatie krijgt.

In dit scenario draagt de gemeente geen financiële verantwoordelijkheid voor het cultuuraanbod op scholen. De coördinatie van cultuureducatie blijft een taak van de scholen en overkoepelende scholengemeenschappen. De gemeente levert tot op heden een financiële bijdrage aan cultuureducatie in het primair onderwijs, maar beëindigt deze.

In dit kader kan de combinatiefunctionaris cultuur bijdragen aan het leggen van verbindingen tussen het onderwijs en het culturele veld. Ook de gemeente kan hierin een faciliterende rol spelen, door het beleggen van bijeenkomsten waarbij de juiste spelers uit het onderwijs en culturele veld elkaar ontmoeten. Het gezamenlijke doel is om een goed georganiseerde en doorlopende leerlijn cultuureducatie voor kinderen te ontwikkelen en te borgen.

CmK

Het Rijk wil dat cultuureducatie een vast onderdeel van het lesprogramma wordt en stelt hiervoor geld beschikbaar via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK). Dit programma bevordert de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen, de deskundigheid van leerkrachten en vakdocenten. Ook draagt CmK bij aan het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen, zodat leerlingen tijdens hun hele basisschooltijd in aanraking komen met alle kunstvormen. Middels deze regeling wordt cultuur een duurzaam en structureel onderdeel van het lessenpakket. In 2021 start een nieuwe beleidsperiode voor Cultuureducatie met Kwaliteit. Deze regeling vloeit voort uit de landelijke Cultuurnota 2021-2024. Er wordt meer geld beschikbaar gesteld en niet alleen het primair, maar ook het voortgezet onderwijs krijgt een plek in de regeling. Daarnaast zorgt CmK voor meer aansluiting tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten. Voor de regio Midden-Limburg zijn penvoerders RICK en ECI (beiden regionale aanbieders van kunst- en cultuureducatie) actief als uitvoerders van de CmK regeling. Zij leveren tevens intermediairs om de scholen te begeleiden. Tot op heden nemen slechts vier basisscholen uit Leudal deel aan CmK, waarbij CmK als doel heeft om de komende jaren alle scholen aan te laten sluiten.

Cultuur voor kinderen

Jaarlijks organiseren de gemeente en een aantal partners (wisselende setting van kunst- en cultuuraanbieders in onze gemeente) een cultuurdag voor kinderen. Deze cultuurdag is een interactieve en afwisselende dag waarop kinderen kennismaken met kunst en cultuur. Door het gevarieerde aanbod van activiteiten is er volop ruimte voor creativiteit en fantasie. Het doel is om

kunst en cultuur meer onderdeel te laten worden van de opvoeding van kinderen. Kennismaken met nieuwe vormen van kunst en cultuur draagt bij aan de ontwikkeling van nieuwe talenten.

Innovatie

Oprichten cultuurplatform

Uit het participatietraject met de culturele sector, dat het afgelopen jaar heeft plaatsgevonden, is gebleken dat er een grote behoefte is aan verbinding. Verbinding zorgt voor krachtenbundeling en samenwerking. Een belangrijk middel om verbinding tot stand te laten komen is een cultureel platform. Middels een digitaal platform kunnen deelnemers in het culturele veld zich voorstellen aan elkaar en aan hun publiek. Een culturele activiteitenkalender en het beschikbaar stellen van informatie en contactgegevens leidt tot inzicht in elkaars activiteiten en biedt ruimte voor onderlinge afstemming tussen aanbieders. Ook het publiek kan op een bredere manier kennis nemen van de verschillende activiteiten die er worden georganiseerd. Goede informatievoorziening is op deze wijze een manier om de lokale culturele structuur te versterken. De oprichting van een cultureel platform werkt tevens als een alternatieve vervanging van verdwijnende papieren informatiedragers, zoals weekbladen. Ook kan de gemeente op deze manier in contact komen met verenigingen en organisaties met wie geen sprake is van een subsidierelatie, maar die wel een belangrijke rol in de samenleving spelen. De verbindende rol is hierin belangrijk.

Naast een digitaal platform heeft de culturele sector ook behoefte aan fysieke ontmoeting. Hiertoe organiseert de gemeente in samenwerking met partners netwerkbijeenkomsten voor makers en aanbieders van kunst en cultuur, het onderwijs en bedrijfsleven, de raadsleden, en amateurverenigingen. Tijdens deze bijeenkomst kan teruggeblikt worden op het afgelopen culturele periode en kan een blik worden geworpen op projecten die de komende tijd worden georganiseerd. Ook krijgt het bespreken van de stand van zaken over de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid een plek tijdens deze bijeenkomst.

Experimenteren met vernieuwing

Het culturele landschap verandert door de jaren heen. Dit betekent dat er in de loop der tijd tradities verdwijnen, maar ook nieuwe initiatieven opbloeien. Om deze innovatieve initiatieven te ondersteunen stelt de gemeente jaarlijks een budget beschikbaar, dat verdeeld wordt onder de aanmeldingen. Het idee is om ontwikkelaars een kans te geven om iets moois neer te zetten, dat zonder een gemeentelijke (financiële) bijdrage niet mogelijk zou zijn. Deze financiële bijdrage is echter het sluitstuk, voorop staan eigen kracht en cultureel ondernemerschap. Een voorwaarde is dat het project nieuw is en past binnen het thema kunst en cultuur. Het betreft geen structurele bijdrage: het project moet in de toekomst op eigen benen kunnen staan. Het risico dat een initiatief niet uitpakt zoals gehoopt is aanwezig en schrikt niet af.

Adviescommissie Kunst en Cultuur

Als gemeente is het belangrijk om te weten wat er in het kunst- en cultuurveld speelt. Aangezien de gemeente een stimulerende en ondersteunende rol heeft in dit veld, zullen ontwikkelingen gevolgd moeten worden. Hierdoor kan tijdig en goed ingespeeld worden op bepaalde behoeften en kan gevolgd worden hoe aan het kunst- en cultuurbeleid uitvoering wordt gegeven.

Het oprichten van een Adviescommissie Kunst en Cultuur draagt bij aan de verbinding tussen gemeente en het culturele veld. Deze adviescommissie is een onafhankelijke groep van deskundigen op het gebied van kunst en cultuur, die gevraagd en ongevraagd adviseert aan het college. In dit geval wordt onder gemeente verstaan: de wethouder en beleidsambtenaar Kunst en Cultuur, maar indien gewenst ook de Commissie Sociaal. De deskundigen zijn kunstenaars, vertegenwoordigers van culturele instellingen en inwoners met affiniteit voor cultuur.

Mocht het advies mede van toepassing zijn op andere beleidsterreinen, dan kunnen deze ook betrokken worden. Het idee is om een adviescommissie van circa vijf personen samen te stellen, waarbij een rolatieschema van toepassing is. De adviescommissie bepaalt tevens welke initiatieven aanspraak maken op bovenstaande innovatiesubsidie.

Versterken popcultuur

De popsector in Leudal behoeft extra aandacht, met name de zichtbaarheid mag gestimuleerd worden. Het is tegenwoordig een volwaardige uiting van cultuur en mag ook op die manier erkend en gewaardeerd worden. Leudal kent een behoorlijk aantal initiatieven die zich richten op de popcultuur, maar deze zijn versnipperd. Verbinding tussen de aanbieders en makers onderling, alsook de verbinding van deze sector met de 'traditionele' vormen van kunst en cultuur mag gestimuleerd worden. Ook het bereiken van publiek is belangrijk. In het tot stand laten komen van deze verbindingen kan de gemeente een stimulerende rol bieden, die in de toekomst kan worden overgenomen door de sector zelf. Op die manier wordt een klimaat gecreëerd waarin voldoende ontwikkelkansen liggen. Vooral voor jongeren is het stimuleren van de popcultuur een manier om hen in contact te brengen met kunst en cultuur.

Financiering

De huidige methode van subsidiering omvat een basisbedrag voor verenigingen en stichtingen, dat in bepaalde gevallen wordt aangevuld met een bedrag per (jeugd) lid. In dit scenario wijzigt deze methode en worden verenigingen en stichtingen gewaardeerd op de maatschappelijke waarde die ze leveren aan de gemeenschap. Dit betekent dat zij geen basisbedrag ontvangen. De gemeente belooft hun bestaansrecht en waarde voor de gemeenschap door activiteiten die georganiseerd worden te financieren. Daarbij kan gedacht worden aan het organiseren van concerten, voorstellingen, evenementen, tentoonstellingen, exposities en presentaties, die voor elke inwoner toegankelijk zijn. Deze hebben een maatschappelijke functie en zorgen voor levendigheid in de gemeenschap. Wanneer verenigingen met elkaar of met andere partners samenwerken en/of dorpsoverstijgende activiteiten organiseren, hebben zij recht op een hogere bijdrage. Het doel hiervan is om verenigingen te bewegen naar het nemen van meer verantwoordelijkheid in het behouden van de leefbaarheid in onze gemeenschap.

Dit betekent dat subsidieverstrekking meer maatwerk wordt, vergelijkbaar met de reeds bestaande subsidieregeling Fonds Maatschappelijke Activiteiten. Aan het toekennen van subsidie wordt dus voortaan een concrete tegenprestatie verwacht en gestuurd wordt op het effect van de activiteiten op de gemeenschap.

Scenario 2: Tradities behouden

In dit scenario blijft alles bij het oude. Kunst- en cultuureducatie blijft grotendeels bestaan uit muziekonderwijs gericht op harmonieën, fanfares en drumbands. Ook de huidige financiële kaders blijven behouden. Dit betekent dat verenigingen en stichtingen, die hun nut voor de gemeenschap in het verleden bewezen hebben, vaste subsidiebedragen blijven ontvangen, die waar nodig worden aangevuld met een bijdrage per (jeugd) lid. Dit betekent dat we dezelfde waardering voor de gevestigde instellingen en verenigingen blijven uitspreken.

Behoudens

Scenario 2 betekent dat de gemeente jaarlijks besluit of de professionele instellingen zoals bijvoorbeeld Myouthic, ECI, Stichting Cultuurpodium de Bombardon en Stichting Kunst en Cultuur (waaronder ook het Limburg Festival valt) financieel ondersteund worden door de gemeente. Ook voor SPOLT, als overkoepelende onderwijsstichting, geldt dat jaarlijks wordt vastgesteld of er een bijdrage aan het cultuurprogramma in het primair onderwijs wordt geleverd. Wel zullen de professionele muziekonderwijsinstellingen opgenomen worden in de aan te passen subsidieregeling Cultuur, waardoor deze bedragen niet meer op de lijst van begrotingssubsidies staan. In de subsidieregeling kan vervolgens een subsidieplafond worden opgenomen.

Verenigingen blijven gesteund op basis van een reguliere subsidie. Dit betekent dat de harmonieën, fanfares, schutterijen, zangkoren, toneelgezelschappen, heemkundeverenigingen, comités voor volksfeesten en carnavalsverenigingen een financiële bijdrage ontvangen, waardoor zij hun activiteiten kunnen voortzetten. Voor de instrumentale muziekverenigingen, zangkoren, schutterijen en toneelgezelschappen geldt dat zij van de gemeente naast een vast bedrag, een bijdrage per jeugdlid ontvangen.

Bestaande gemeentelijke kunst in de openbare ruimte wordt in dit scenario in stand gehouden. Onderhoud wordt gepleegd indien noodzakelijk.

Tot slot

Na het schetsen van de scenario's kan worden geconcludeerd dat de gemeente een rol speelt in de ontwikkelingen in de kunst- en cultuursector in Leudal. Maar veel belangrijker is de manier waarop de diverse organisaties in deze sector de uitdaging die de toekomst biedt aangaan.

In de afgelopen periode is duidelijk geworden dat de aanbieders van kunst en cultuur zelf ook de verantwoordelijkheid nemen voor continuering, maar ook zorgen voor vernieuwing.

Door de scenariokeuze die gemaakt wordt zal de gemeente Leudal aan de kunst- en cultuursector aangeven welke bijdrage – en daarmee welke verantwoordelijkheid – de gemeente levert aan de toekomst van de Leudalse kunst en cultuur. Door de samenwerking van de gemeente en de kunst- en cultuurdragers in onze gemeente zal de ontmoeting en verbinding en daarmee de leefbaarheid in onze gemeenschap verbeteren.